

Avustusprosessin kehittäminen

Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta 21.4.2026

Marja Veikkolainen

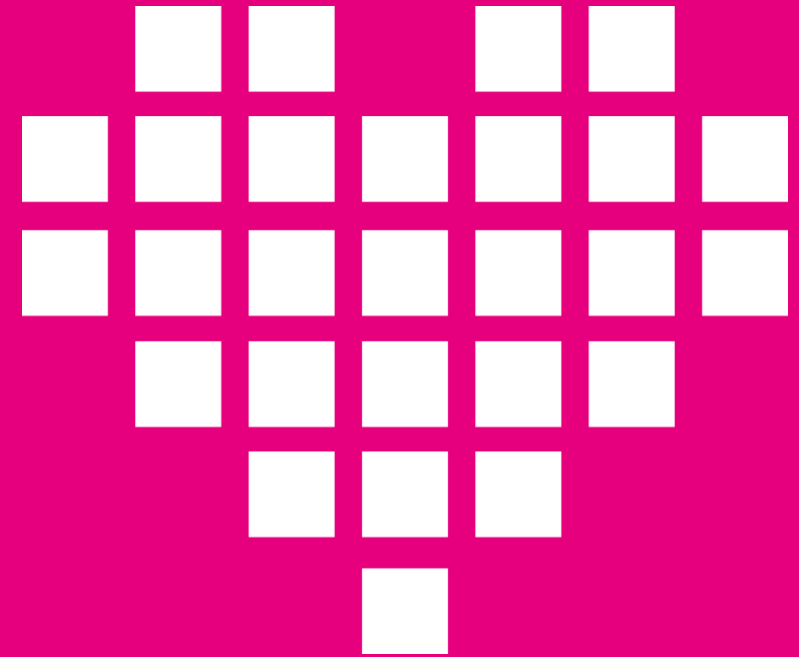

Nostoja avustushausta kerätyistä palautteista (n=26)

- Hakuvaihe
 - Hakujärjestelmän käytettävyys huono usean henkilön yhteiskäytössä ja keskeneräisen hakemuksen tallennuksessa ollut haasteita
 - Tarve selkeämmälle neuvonnalle ja ennakkoinfolle
 - Kuntien ja hyvinvointialueen vastuunjako osin epäselvä
- Hakemusten käsittely
 - Hakijat toivoivat tietoa miten hakemukset käsitellään ja väliaikatietoja käsittelystä
- Avustuspäätös
 - Päätös toivottiin nykyistä aiemmin
 - Epäselvät ja geneeriset perustelut ja avustussumman määräytyminen herättää ihmetystä
 - Epäily, että merkittävä osa rahoista oli jaettu jo etukäteen vakiintuneille kumppaneille

Avustusten kehittämisen työryhmän ehdotukset jatkoon

Työryhmä

- Jäsenet
 - Natalie Gerbert, Monika-Naiset liitto ry
 - Heli Lumiaro, Vantaan järjestörinki ry
 - Nelli Niemelä, Suomen Icehearts ry
 - Tapani Tulkki, Suomen Punainen risti Helsingin ja Uudenmaan piiri
 - Kristiina Väänänen, Vantaan turvakoti
 - Saana Sandholm, Keski-Uudenmaan yhdistysverkosto
 - Ilari Karhumalja, Hilda Hakkarainen, Marja Veikkolainen, VAKE

Ryhmä kokoontui helmi-maaliskuussa kolme kertaa.

Avustushaun aikataulu

Tausta: Yhteisenä toiveena on ollut, että päätös avustuksista saataisiin mahdollisimman aikaisin, mieluiten edellisen vuoden puolella. Hakemusten käsittelyn aikataulu on kuitenkin jo nyt niin tiukka, että päätöksen aikaistaminen vaatisi avustushaun aikaistamisen.

Keskustelu:

- Avustushaun aikaistamisen myötä haku osuisi päällekkäin STEAn jatkoavustusten haun kanssa.
- Avustusmäärärahasta päätetään joulukuussa, jonka jälkeen avustusesitys tulee käsitellä sekä lautakunnassa että aluehallituksessa. Teoriassa päätöksen aikaistaminen joulukuulle olisi mahdollinen, mutta käytännössä haastava.
- Voisiko hyvinvointialueella hyödyntää STEAn tyyliä, eli avustusehdotus julkaistaan jo hyvissä ajoin, mutta päätöksenteko voi mennä pidemmälle – järjestöt saavat vihiä siitä, onko avustusta tulossa?
- Lautakunnalla tulee olla riittävästi aikaa tutustua avustuksen hakijoihin.

Ehdotus jatkoon:

- Avustushaun aikaistamista ei puolleta, mutta aikataulu on suunniteltava niin, että avustuspäätös saadaan jatkossakin tammikuussa.
- Toiveena on, että avustusesitys julkaistaisiin mahdollisimman pian tiedoksi hakijoille.

Pidemmän aikavälin ehdotus:

- Eri avustusmuodoille voisi tulevaisuudessa olla eri kriteerit ja aikataulu, esimerkiksi jatkuva haku pienille avustuksille.

Puolivuosittainen raportointi

Tausta: Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta ja hyvinvointialueen toimialat ovat toivoneet, että avustetuista toiminnoista saataisiin tietoa jo avustuskauden aikana. Tieto olisi tärkeää uusia avustuksia haettaessa, koska nykyisellään tietoa avustuksen käyttötarkoituksen toteutumisesta saadaan vasta jälkikäteen käyttöselvityksen yhteydessä.

Keskustelu

- Väliraportointi edellytetään vain suuremmilta avustuksen saajilta (kumppanuusavustukset)
- Väliraportoinnin ajankohdaksi oli alustavasti ajateltu elokuuta, mutta keskustelun perusteella aikataulua kannattaakin aikaistaa touko-kesäkuulle
- Kysymyspatteristo on laadittu (seuraava dia)

Ehdotus jatkoon:

- Väliraportointi pyydetään kumppanuusavustusta saaneilta toimijoilta
- Raportointiohjeistus lähetetään toukokuussa ja vastausaikaa on 21.6. asti

Kumppanuusavustusten väliraportti

Kysymykset:

1. Järjestö + yhteystiedot
2. Onko avustettava toiminta lähtenyt suunnitellusti käyntiin
 1. Kyllä, täysin – siirtyminen seuraavaan kysymykseen
 2. Kyllä, sopeutetusti – tarkentava kysymys: Miten toiminta on eronnut suunnitellusta?
 3. Ei – tarkentava kysymys: Miksi ei?
3. Mitä avustuksella on tehty tähän mennessä ja millaisia hyvinvointivaikutuksia arvioitte toiminnalla olleen?
4. Kuinka paljon avustetulla toiminnalla on tähän mennessä tavoitettu vantaalaisia ja keravalaisia?
5. Mitä toimintaa on suunnitteilla loppuvuodelle?
6. Miten yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on sujunut ja millaisia toiveita teillä on yhteistyölle loppuvuoden aikana?
7. Avustettava toiminta hyvinvointitarjottimella (linkki)

Monivuotiset avustukset

Tausta: Monivuotiset avustukset toisivat pitkäjänteisyyttä avustukselliseen yhteistyöhön ja voisivat vähentää työmäärää sekä hakijoilta että valmistelijoilta. Monivuotisiin avustuksiin liittyy kuitenkin paljon selvitettäviä asioita.

Keskustelu:

- Paljonko koko avustusmäärärahasta varataan monivuotisiin avustuksiin ja pitäisikö avustusmäärärahasta olla osa varattuna uusille avauksille?
- Ketkä voisivat hakea, koskeeko vain kumppanuusavustuksia?
- Voisiko kevyempi versio olla se, että vanhoille avustuksen saajille olisi ns. jatkohakemus?
- Minkälainen välitarkistus avustukselle olisi?

Ehdotus jatsoon:

- Viestitään siitä, kuinka paljon avustusmäärärahasta on aikaisempina vuosina mennyt ns. vakiintuneille avustuksen saajille – järjestöt saavat käsityksen paljonko määrärahasta on 'oikeasti' haettavissa
- Monivuotisten avustusten rinnalla tarkastellaan samalla erilaiset avustuksen myöntämisen mallit (esim. kehittämisavustukset, kevyet "toimintatonnit")

Avustusten myöntämisen läpinäkyvyyden lisääminen

Tausta: Avustuspäätöksen perusteluita ei ole pidetty kaikilta osin tyydyttävänä. Osa toivoisi jo hakuvaiheessa selkeämpää viestiä siitä, kannattaako avustusta hakea.

Keskustelu:

- Osalla hakijoista on tunne, että avustusmäärärahasta on korvamerkitty iso osa jo vakiintuneille kumppaneille → Miten uusien toimijoiden on mahdollista saada avustusta tai miten voi tietää, paljonko avustusmäärärahasta on 'vapaana'?
- Kukaan ei halua tehdä ylimääräistä työtä ja hakea avustusta, jota ei tule saamaan. Toisaalta hakijat myös hyvin tietävät, että aina haettua avustusta ei saada.

Ehdotus jatkoon:

- Selkeäkielinen viestintä avustuksen kriteereistä ja käsittelyprosessista
- Viestitään miten aikaisemmin on jaettu avustusta
- Järjestään hakuinfo, joka on suunnattu uusille toimijoille

Muita huomioita keskustelusta

- Raportoinnin kehittäminen
 - Käyttöselvityksistä/raportoinnista saadun tiedon hyödyntäminen yleisesti hyte-työssä
 - Mitä pienempi avustus, sen kevyempi raportointi
- Avustuslajien pohdinta
 - Kumppanuus- ja toiminta-avustusten rinnalle kehittämisavustukset tai esim. ESR-haun omarahoitusosuuteen avustus
 - Voisiko pienimmät avustukset mennä eteenpäin kevyemmällä päätöksentekoprosessilla (esim. viranhaltijapäätös)
- Tarvitaan päätöksenteon tueksi tietoa siitä, mitä palvelukatveja alueella on ja mihin avustukset tulisi kohdistaa
- Tarvitaan avustusjärjestelmä helpottamaan sekä järjestöjen että viranhaltijoiden työtä.
 - Järjestelmässä hakemukset, välipalautteet, käyttöselvitykset